

troer nu virkelig ikke, at den Magt, vi agte at give de Commissioner, her omhandles, er af nogen farlig Natur; thi de skulle jo ingenlunde sætte sig tilbunds ind i Lehnsg- eller Fideicommissbesidderens Eiendomsforhold; de have ikke Andet at gjøre, efter hvad vi have foreslaaet, end efter en dem af Regjeringen meddeelt Instrux at afgive et Skøn over, hvorvidt den af Besidderen opgivne Salgspris er passende, og et saadant Skøn vil jo, naar Commissionen bestaaer af sagkyndige Mænd, meget let kunne afgives, uden at den derfor behøver at trænge sig ind i Lehnsgbesidderens private Livsforhold; hvis det blev Tilfældet, da maatte vistnok Enhver indrømme, at det vilde lede til mange Ubehageligheder for den vedkommende Lehnsgbesidder; men det troer jeg, som sagt, man ingenlunde behøver at frygte for. Det Gavnligste ved Forslaget maa jeg vedblivende holde for at være det, at det leder til faste Bestemmelser baade for Justitsministeriet og Fideicommissbesidderen. Jeg skylder endnu at gjøre opmærksom paa, at slige Commissioner ingenlunde ere noget Fremmed for disse Fideicommissbesiddere eller Majoratsherrer, som de ganske ere frie for under de for Dieblikket stedfindende Forhold. Hvorledes tænker man sig vel, at det gaaer til ved Salg efter Bevilling? — Troer man ikke, at det foresgaaer næsten accurat paa samme Maade, som her er foreslaaet, ved Commissioner, om end ikke just dette Navn fremtræder? — Saavidt jeg veed, gaaer det saaledes til, at, naar en Fideicommissbesidder vil sælge, indkommer han med Begjæring til Justitsministeriet om at faae Tilladelse dertil. Hvad gjør saa Justitsministeren? Han henvender sig til vedkommende Over- og Under-Øvrigheds personer og lader dem afæfte Erklæring, om den opgivne Salgspris er passende eller ikke. Saaledes troer jeg, det gaaer til; Justitsministeren henvender sig til Amtmanden og Amtmanden igjen til vedkommende Herredsfoged eller Retsbetjent med Anmodning om at afgive deres Erklæring; men ere disse Erklæringer da i Grunden ikke ganske at sætte i Klasse med de Erklæringer, som ville fremkomme fra disse Commissioner, kun at der maaskee bliver den Forskjel, at disse

Commissioner ere sagkyndige Commissioner, medens det, med al Respekt for de Herrer Amtmænd og Retsbetjente, saa gode de end kunne være i deres Egenkab af Embedsmænd, dog neppe er saa vist, at de forstaae sig paa, hvad der kan bringes ud af Fæstegods i Handel og Bandel. Det er den eneste Forskjel, jeg seer paa Afgjørelsesmaaden ved disse Commissioner og den Maade, hvorpaa det nu i Praxis gaaer til med Afgjørelsen af slige Sager. Jeg vilde ønske, at jeg og de andre Herrer, som have stillet dette Ændringsforslag, ikke havde brugt dette Ord „Commission“, men at vi havde kunnet finde et smukkere Ord istedetfor det ordieuse „Commission“, saa troer jeg, at Meget af det Betenkelige ved vort Forslag vilde være bortfaldet. Men det have vi nu engang ikke gjort, og derfor faaer det vel nu at gaae, som det kan.

Boferup: Det er det 2det og det 5te Afstemningspunkt, der have givet mig Anledning til at begjære Ordet for at gjøre en kort Bemærkning. Jeg kan ikke stemme for det 2det Afstemningspunkt, og jeg kan i denne Anledning tillade mig at henholde mig til den Motivering, der er udtalt af den meget ærede 2den Landssthingsmand for 6te Kredts (Vardenfletth) for ikke at opholde Thinget med Gjentagelser; men, da det i det Hele taget er uvist, hvorvidt dette Ændringsforslag bliver antaget eller ikke, skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, naar Forslaget under Nr. 5 antages, og Nr. 2 forkastes, kan den Lehnsgbesidder, der aldeles ikke vil sælge, før Fæsteledighed indtræffer, men da sælger til enhver Anden end Fæsterens Efterladte, dog erholde 10 a 15 Procent af Købesummen. Dette er allerede tildeels udtalt af den ærede sidste Taler. Jeg ønskede derfor, at der til det 5te Afstemningspunkt, ved 3die Behandling, blev gjort et Tillæg nærmest efter Ordene 10 Procent, saalydende: „naar Salg finder Sted til Fæsterne, før Fæsteledighed indtræder.“ Ved et saadant Tillæg, som jeg meget vilde ønske, at den ærede Forslagsstiller vilde optage, og som jeg i al Fald forbeholder mig Ret til at stille, dersom det er muligt for mig at faae nogle Andre til at stille det med mig, vilde det undgaaes, at der vilde kunne blive